

Imelised Aastad

- **Loomisaasta:** 1987 (USA), 2014 (Eesti)
- **Sihtgrupp:** noorem kooliiga (6-10 a),
täiskasvanuiga, varajane lapseiga (3-5 a)
- **Elluviimise keskkond:** perekond ja kodu
- **Elluviijad:** Imeliste Aastate grupijuhtide võrgustik
- **Ennetustegevus sisaldab:** täiendusõpet,
juhendmaterjale ja supervisiooni grupijuhtidele,
info- ja õppematerjale ning koolitust
lapsevanematele ja hooldajatele, programmi
efektiivsuse seiret
- **Ennetustasand:** valikuline ennetus
- **Märksõnad:** riskikäitumise ennetus, vaimse
tervise probleemide ennetus, õigusrikkumiste
ennetus, haridusprobleemide ennetus

- **Eesmärk:** parandada lapsevanemate oskusi ning lapse ja vanema vahelisi suhteid, arendada lapse eneseregulatsiooni- ja sotsiaalseid oskusi, ennetada ja vähendada käitumisprobleeme
- **Läbis Ennetuse teadusnõukogu hindamise:**
2023

- ● [Esmased tulemusnäitajad](#)
- ● [Teisesed tulemusnäitajad](#)
- ● [Info teistes andmebaasides](#)

Soovitud esmaseks mõjuks on lapse häiriva käitumise vähenemine ja prosotsiaalse käitumise suurenemine. Esmaste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse lapsevanemate, õpetajate ja spetsialistide hinnangutele kuni 3 kuud pärast tegevuse lõppu.

- ● Viis üksikuuringute tulemusi koondavat uuringut näitas programmi kohest ja lühiajalist positiivset mõju: **vähenesid laste käitumisprobleemid, suurenes prosotsiaalne käitumine.**
- ● [Eestis tehtud uuringud](#) on näidanud **sarnaseid tulemusi** rahvusvaheliste uuringutega.

*Esmase tulemusnäitaja on ennetustegevuse mõju või toime uuringu peamine tulemusnäitaja.

Soovitud teisene mõju on lapse vaimse tervise probleemide, sh depressiooni ja ärevuse vähenemine, kognitiivse võimekuse kasv, vanemlike oskuste paranemine ning lapsevanema vaimse tervise probleemide vähenemine. Teiseste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse lapsevanemate ja sõltumatute hindajate hinnangutele.

- ● Kaks üksikuuringute tulemusi koondavat uuringut näitas programmi positiivset mõju vanemlikele oskustele: **suurenes laste kiitmine, vähenes füüsiline karistamine, ähvardamine, kritiseerimine, karjumine.**
- ● **Lapsevanemate vaimses tervises** on tulemused kahe uuringu põhjal olnud erisugused.
- ● Ennetustegevus **ei näidanud mõju laste kognitiivsele võimekusele, depressioonile ja**

ärevusele.

*Teisene tulemusnäitaja on muu tulemusnäitaja, mille vastu huvi tuntakse.

- ● [Kasvuntuki](#): "Strong documented effect" (5/5)
- ● [Blueprints](#): "Promising" (1/3)
- ● [Pewtrust](#): "Second-highest rated" (5/6)
- ● [CrimeSolutions](#): "Promising" (2/3)

**Iga andmebaas kasutab erisugust hindamissüsteemi ja tasemeid.

Ettepanekud uurimiseks: teostada kulu-tulu analüüs ja selgitada välja programmi **tasuvusmäär**. Viia läbi juhuslikustatud kontrolluuring, et välja selgitada programmi **mõju lapseea käitumisprobleemidele ja tervishoiu- ning sotsiaalteenuste kasutamise sagedusele**. Uuringus hinnata **tulemuste püsivust** peale kuue kuu möödumist tegevuse lõpust.

Ettepanekud kasutamiseks: [Ennetuse teadusnõukogu](#) soovitab Eestis ennetustegevust kasutada, sest tagatud on tegevuse kavakohane elluviimine ja mõju on uuringutes mõõdukalt tõendatud. Lähtuda grupi komplekteerimisel **pere objektiivsest vajadusest**, mitte komplekteeri ja vanema varasematest kokkupuudetest.
